

İNTERNET VE EĞİTİM

Doç Dr. Mustafa Zülküf ALTAN
Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi,
Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Kayseri

Öz

Geçmişte, eğitimde teknoloji kullanımına sürekli şüpheyle bakan ve teknolojiyi şu ana kadar çeşitli nedenlerden ötürü öğretim metotlarına dâhil etmeyen eğitimciler, son yıllarda eğitimde bilgisayar uygulamalarına destek vermektedirler. Çok ümit verici bulunan bu yeni uygulamanın da pek çok yeni sorunu beraberinde getireceği maalesef göz ardı edilmektedir. Bu yeni uygulamanın adı **internettir**.

Günümüzde artık her kesimden insan, eğer internet pek çok öğretmenin ve öğrencinin kullanımına sunulabilirse, **dünyanın** sınıfa getirilebileceği görüşünü savunmaktadır. Bu durumun, öğrencileri daha bilgili ve daha güçlü hale getireceği, çocuklar ve bilgi arasında yeni bir ilişki kurarak onların problem çözme yeteneklerini arttıracığı savunulmaktadır.

Ancak internet, ne kadar heyecan verici olursa olsun ve hangi ülkede olursa olsun, eğitim sistemlerinin ve toplumun şu an içinde bulunduğu sosyal problemlere ve düzensizliğe bir çözüm oluşturamayacaktır. Maalesef pek çok eğitimci, eğitimle ilgili yayıncılar ve özellikle **medya** bir kez daha toplumu “bilgi süper otoyolu’nun” eğitime faydaları konusundaki aşırı iyimser sözleriyle bir hayal kırıklığına ve gerçekleri görememeye sürüklemektedir.

Bu makalede, internet ve eğitim konusundaki problemler ülkemizle ilgili bazı noktalara değinilerek ele alınmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: internet, eğitim

INTERNET AND EDUCATION

Abstract

Educators, who did not integrate technology into their teaching methods with various reasons and who were skeptical about the use of technology in education in the past, have become very supportive about the computer applications in education in recent years. However, it has been underestimated that the very promising new applications might also cause some new problems. This new application in education is known as the **internet**.

Today people from various backgrounds have been advocating that if the internet is used in classes, in a sense, **the world** has been brought into the classes and thus the students will become more informed and effective and this will create a new type of relationship between the learners and knowledge, which in return will increase their problem-solving skills.

However, internet, no matter how exciting it is and in which part of the world it is used, cannot solve the social problems and disorder of education systems and the societies. Unfortunately, many educators, education-related publishers and specifically **popular media** once more have been dragging the societies into a possible disappointment by creating a very optimistic atmosphere about the benefits of this so called “information super highway”.

In this article, problems about the internet and education have been analyzed by touching some points related to our country.

Key words: Internet, Education

Giriş

70’lerin sonu ve 80’lerin başından itibaren gelişmiş ülkelerde çağdaş eğitimde bilgisayar kullanımını savunanlar, *mevcut eğitim problemlerine çözüm getirebilmek amacıyla* pek çok donanım ve yazılım yeniliklerini kullanmaya başladılar. Bu durum 90’ların başından itibaren kısmen de olsa, ülkemizde de yaşanmaya başladı. Bu arada pek çok eğitimci, sürekli olarak tekrar eden bu aşırı iyimserlik, gerçek dışı vaatler ve *dikkatlice incelenmeden yapılan uygulamalardan vazgeçilmesi gerektiği* konusunu tartışmaya devam etti. Çünkü bu tür yaklaşımlar bizim hayal kuramamıza, potansiyel olarak yararlı olabilecek yenilikleri terk etmemize ve sonuçta öğretimde ve öğrenmenin her safhasında bilgisayardan yararlanmamıza neden olacaktır.

Sosyal içeriği ve etki alanı olan sorunları çözmek için teknolojik çözümlere çok fazla ümit bağlamanın doğru olmayacağını düşünmekteyim. Kanımca, eğitim değeri ne olursa olsun, günde yarım saatlik bilgisayar veya herhangi bir yazılım kullanımı, toplumun genelinin ve eğitim sisteminin şu an içinde bulunduğu durumu düzeltmeye yönelik çeşitli çabalardan çok daha az faydalı olacaktır. Bu arada yöneticilerin okulları bilgisayarlarla donatacaklarını ve internetin sınıflara götürüleceğinin ve bunun eğitimin içinde bulunduğu sorunlara çözüm teşkil edeceğini söylemeleri ise beni hiç mi hiç ikna etmiyor.

Okullara bilgisayarları göndererek, okulların içinde bulunduğu durumdan kurtulacaklarını sanmanın gerçekçi bir yaklaşım olduğu söylenemez. Bu sorunların üstesinden, teknoloji diye eski model bir kaç bilgisayar göndermek yerine, daha gerçekçi olan zihinsel değişimi sağlayarak gelebiliriz. Bu arada faydalı olabilecek teknolojiyi, pek çok sosyal sorunun bulunduğu eğitim kurumlarına çözüm olarak sunmanın sonucunda herhangi bir başarısızlıkla karşılaşıldığında bu durum teknolojiyi suçlamamıza neden olacaktır.

Aslında teknoloji ve eğitimde reform konuları çok heyecan verici olmalarının yanı sıra, kendi başlarına ayrı bir forum oluşturabilecek öneme sahip, karmaşık yapılarıdaki konulardır. Geçmişte, eğitimde teknoloji kullanımına sürekli şüpheyle bakan ve pek çok teknolojiyi şu ana kadar çeşitli nedenlerden ötürü öğretim metotlarına dâhil etmeyen eğitimciler, son yıllarda bilgisayar

uygulamalarına destek vermektedirler. Hemen herkes tarafından çok ümit verici bulunan bu yeni uygulamanında pek çok yeni sorunu beraberinde getireceği maalesef göz ardı edilmektedir. Bu yeni uygulamanın adı **internettir**.

Şu ana kadar hemen hemen her eğitimci iletişim sistemlerinin eğitime büyük katkıda bulunacağını, fakat maddi ve teknik yetersizlikler nedeniyle bu potansiyelin sürekli ertelendiği veya gerçekleştirilmediğini söylemekteydi. İnternetin ve ilgili diğer donanım ve yazılım programlarının yaygın bir şekilde kullanılabilir oluşu, bu problemleri azaltmış ve iletişim sistemlerini birer pratik öğretim ve öğrenme aygıtı durumuna getirmiştir. Günümüzde artık her kesimden insan, eğer internet pek çok öğretmenin ve öğrencinin kullanımına sunulabilirse, *dünyanın* sınıfa getirilebileceği görüşünü savunmaktadır. Bu durumun, öğrencileri daha bilgili, dolayısıyla daha güçlü hale getireceği, çocuklar ve bilgi arasında yeni bir ilişki kurarak onların problem çözme yeteneklerini arttıracığı savunulmaktadır. Ayrıca, internetin her alanda öğrencilerin ufkunu genişleteceği ve nitelikli bilgilerin eşit bir şekilde hem kırsal hem de şehirli öğrencilere ulaştırılabileceği varsayılmaktadır. Bu arada Türkiye internet kullanım alanı %21,1 kullanım oranı ile dünyada 16. sıradadır.¹

Ancak internet, ne kadar heyecan verici olursa olsun ve hangi ülkede olursa olsun, eğitim sistemlerinin ve toplumun şu an içinde bulunduğu problemlere ve düzensizliğe bir çözüm oluşturamayacaktır. Maalesef pek çok eğitimci, eğitimle ilgili yayıncılar ve *özellikle medya* bir kez daha toplumu “bilgi süper otoyolu’nun” eğitime faydaları konusundaki aşırı iyimser sözleriyle bir hayal kırıklığına ve gerçekleri görememeye sürüklemektedir. Hatta şu anda bu iyimserliğin yarattığı çok çarpıcı olaylarla uğraşmaktayız; internet ve şiddet, internet ve pornografi gibi.

Çok özel ve kapasite olarak öğrenme ve öğretim aracı olarak çok faydalı olabilecek internet hakkında iyimser olamamak, gerçekten de güçtür. Ancak, her araç gibi o da bazı problemleri hallederken, başka problemleri de beraberinde getirmektedir. Maalesef, internetin eğitimdeki kullanımına ait kaynaklar, onun problem çözme konusundaki kapasitesini olduğundan fazla göstermekte ve internet diye adlandırdığımız ağ ve ağların problem yaratma kapasitesini göz ardı etmektedir.

İnternet ve karşılaşılan problemler

Bu konu hakkında belki de en çarpıcı yazılardan birini yazmış olan Maddux (1994), internetin öğretimde kullanılması ile ilgili yedi problemden bahseder.² Bu problemler ülkemiz koşulları göz önünde tutularak tek tek ele alınacaktır.

1. **Erişim ve internet:** Buradaki problem, öğrencilerin ve öğretmenlerin bir kez internete eriştikten sonra, onu otomatik olarak eğitime faydalı bir şekilde kullanabilecekleri yanlış inancıdır. Erişim önemli ve

¹ <http://www.internetworldstats.com>

² Maddux, C.D. (1994). The internet: Educational prospects-and problems. *Educational Technology*, 34(7), 37-42.

gerekli olmasına rağmen, internetin sınıfta bulunması onun eğitime faydalı bir şekilde kullanılacağını garanti etmez. Unutulmamalıdır ki, teknolojinin faydası tamamen ne amaçla ve nasıl kullanıldığına bağlıdır.

2. **Teknolojisi eskimiş donanım ve yazılım:** Şu an pek çok okulda (belki de hepsinde) teknolojik olarak çok geride kalmış bilgisayarlar bulunmaktadır. Ayrıca, okullardaki mevcut bilgisayarların çok azı modemle donatılmış ve pek az okul herhangi bir sınıfa, çok az sayıdaki okul da tüm sınıflarına telefon hattı tahsis edebilmiştir. En iyimser bir yaklaşımla, muhtemelen, özel okullar ve refah düzeyi yüksek çevrelerdeki bazı devlet okulları, yeni modern yazılım programlarını çalıştırabilecek, modemle donanmış bilgisayarlara ve sınıflarına modem bağlantısı kurmuş durumdadır. Buradan da anlaşılacağı gibi eğer internet çok faydalı bir öğretim ve öğrenme aracı haline gelirse, şu an okulların ve öğrencilerin içinde bulunduğu eşitsizlik ve bilgidan yararlanamama durumu, internet sayesinde daha da artacak ve aradaki uçurum kapanamayacak kadar artacaktır. Maalesef, eğitim fakültelerindeki durum da normal devlet okullarından pek farklı değildir. Hatta bazılarının durumu devlet okullarından çok daha kötü durumdadır. Kısmi olarak sağlanan bazı imkânlar ve verilen hizmetler beklentilerin ve ihtiyaçların çok gerisindedir.
3. **İnternetin maliyeti:** şu an internetten yararlanma ücretlidir. Ancak bu ücret devlet okullarında, direkt olarak devlet tarafından; özel okullarda da okul tarafından ödendiği için, bu hizmet bedavaymış gibi algılanmaktadır. Her ne kadar hizmet fiyatları hızla düşüş göstermekte ise de, internet yaygın olarak tüm okullarda ve öğrencilerin tamamı tarafından kullanılmaya başlanırsa maliyetin şu an bile kısıtlı olan okul bütçelerine nasıl yansıtacağı bilinmemektedir. Son zamanlarda internet hizmetinin tüm eğitim kurumlarına ücretsiz sağlanması konusunda hükümetin bazı inisiyatifleri olduğu bilinmekle birlikte, devletin zamanla bu desteği vermeyi bırakacağı göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenlerin ve öğrencilerin durumunun ne olacağı da düşünülmelidir.
4. **Desteğe ve internet:** İnternetin okullarda etkin ve amacına uygun kullanımını sağlayacak, karşılaşılabilecek sorunları çözebilecek uzmanların yetiştirilmesi konusunda pek bir şey yapılmamıştır. Öğretmenlerin ve öğrencilerin interneti etkin kullanabilmeleri için, öğretmenlerin yetiştirilmesi hatta bazı öğretmenlerin diğer gerekli yardımları ve sürekli eğitim faaliyetlerini sağlayabilmeleri için yetiştirilmeleri gerekmektedir. Bu amaçla hem teknik, hem müfredat desteği, hem de eğitim gerekmektedir.
5. **Uygun yapı, istikrar ve belgeleme eksikliği:** İnterneti kullanan herkes bilir ki, istenilen bilgiye ulaşmak hiç de kolay değildir.

Sağlanan yeni arama vasıtaları ve yolları bu işi kolaylaştırırsa da, giderek artan sayıda, karmaşıklıkta ve çeşitlilikte bulunan bilgilere ulaşabilmek uzmanlık ve beceri gerektirmektedir. Bu sorunlara cevap verebilecek elemanların yetiştirilmesi konusu ise hiç konuşulmamaktadır. Yukarıda belirtilen destek elemanlarının bu sorunlara cevap vermesi, hizmet içi eğitim faaliyetlerinin sürekli ve düzenli hale getirilmesi, belgelerin yenilenmesi, yeni belgelerin yazımı, bu belgelere nasıl ulaşılacağı ve diğer danışmanlık hizmetlerinin sağlanması gerekmektedir.

6. **Sansür ve internet:** Pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de internetle ilgili en büyük sorunu sansür konusu oluşturacaktır. Şu an internetle ilgili en büyük sorun belki de internette bulunan uygun olmayan materyallerdir. Yurt dışında bulunduğum sırada yaptığım gözlemlerde, pek çok okulun, (üniversiteler de dâhil olmak üzere), bu uygun olmayan materyallerden rahatsız olduğuna şahit oldum. Bu bakımdan pek çok okul ya sansür uygulamakta, ya da kontrol dışı internet kullanımını tamamen yasaklamaktadır. Bu tür materyallerle ilgilenen öğrencilere de okuldan atılmaya kadar giden çeşitli cezalar uygulanmaktadır. Ülkemizde bu konunun yaratacağı sorunlar ve nasıl halledilebileceğine dair bir forum, bu yıla kadar, henüz oluşturulamamıştır. Ancak son günlerde artan bazı olaylar sonucunda bu konular sıklıkla konuşulur hale gelmeye başlanmıştır.
7. **Kalite kontrolü ve internet:** İnternette bulunan bilgilerin hangisinin sağlıklı ve kaliteli, hangisinin sağlıksız ve kalitesiz olduğunu tespit etmek bazen çok zordur. Bu durum internet olgunlaştıkça ve bireylerin neyi niçin aradığını bilmesi ve nitelik dünyalarının belli bir düzeye gelmesiyle düzeleceğini düşünmekteyim. Eğitim ile ilgili belgeler yayınlanmadan önce daha çok gözden geçirilecek ve daha çok dergi, magazin elektronik formatta yayımlanacaktır. Ancak isteyen herkesin internette istediği her şeyi yayımlayabileceği gerçeği, her zaman en kaliteli bilgiyi bulabilme konusunda bir problem yaratacaktır.

Çözüm Önerileri

Yukarıda ortaya atılan problemlerin hiç biri çözümsüz değildir. İnternetin en iyi nasıl kullanılacağına, kendini sorumlu hisseden gerçek eğitimcilerin çok geçmeden karar vermesi gerekmektedir. Eğitimle ilgili kurumlar, başta eğitim fakülteleri olmak üzere, dernekler, kuruluşlar, sendikalar bu konu hakkında bilinçlendirilmeli ve bu konunun üzerine gitmeleri sağlanmalıdır. Aksi takdirde pek çok olayda olduğu gibi konu medya tarafından ele alınacak ve iş tamamen popüler yollardan ele alınacaktır!

Eski teknoloji, uygun ve yeterli sayıda olmayan donanım ve yazılım problemleri hiç bir zaman bitmeyecektir. Okulların ve üniversitelerin yıllık

bütçelerinde bu konu için belli bir miktar tahsis etmeleri ve bunun sürekli olması sağlanmalıdır. Bu tahsisatın bütçeye konulması konusunda kamuoyunun ve eğitim kurumlarının takipçi olması gereklidir. Özellikle eğitimde teknoloji kullanımını savunan eğitimcilerin bu konu ile ilgili yazılar yazmaları da konunun çözümüne yardımcı olacaktır.

İnternet kullanım ücreti eskiye oranla çok daha az öneme sahiptir. Devletin, internet hizmetinin ücretini karşılamaya devam edeceği ve hizmet maliyetlerinin gittikçe düşeceği öngörülmektedir. Bu açıdan ücret konusu ciddi bir sorun olarak karşımızda durmamaktadır.

Destek eksikliği sorununun çözümüne, okul yönetimlerini ve diğer ilgilileri destek elemanlarının gerekliliği konusunda ikna etmekle başlanabilir. Bu amaçla, internet uygulamalarının detaylı bir şekilde ele alındığı uygulamalı eğitim seminerleri bu personelin gerekliliğini kanıtlama konusunda faydalı olacaktır.

Yapı, istikrar ve belgeleme eksikliği sorunu da destek elemanlarının göreve getirilmesi ile çözülebilir. Teknik konularda ve müfredat üzerinde uzmanlaşmış bu insanlar, internetin müfredat programlarında belirtilen hedeflerle uyumlu, etkin ve yaratıcı bir şekilde kullanımı konusunda da anahtar rolü oynayacaktır.

Sansür sorunu, internetin sınıfta kullanılması konusunda çok ciddi bir engel teşkil etmektedir. İnternetin en güçlü yönlerinden ikisi, bilgilerin çokluğu ve çeşitliliğidir. Ancak, bilimsel yayımlarla, sadece iş olsun diye yerleştirilmiş, bazen de sansasyonel yayımlara ilaveten, tamamen amaçsızca yerleştirilmiş materyaller de bulunmaktadır. Pornografi ve internet konusu ise başlı başına bir olgudur. Bu konuyla ilgili bazı ilginç istatistikler şöyledir. Pornografi için yılda 2,5 Milyar dolarlık bir bütçe ayrılmaktadır, internetteki toplam sitelerin %12 si, ki bu da 4,2 milyon site demektir, pornografik amaçlıdır, 116 bin çocuk pornografisi sitesi bulunmaktadır, günde 68 milyon arama yani günlük toplam internet aramalarının %25'ini pornografik amaçlı aramalar oluşturmaktadır.³ Bir başka ilginç istatistik ise en çok kullanılan arama motorlarından olan Google'da 2007 istatistikleri seksin 425 milyon kez, politikanın 247 milyon kez, şarabın 230 milyon kez, köpeklerin ise 158 milyon kez arandığını göstermektedir⁴. Böyle bir tablo önümde dururken bu problemin sansürle halledilebileceğini sanmıyorum. Böyle bir uygulamadan ötürü ahlaki açıdan rahatsız olunmasa bile, pratik olarak bir internet kullanıcısının uygun olmayan bilgiye ulaşamayacağını iddia edemeyiz. Akıllı ve kararlı bir kullanıcı ne tür bir engel koyarsanız koyun amacına ulaşacaktır. Bu bakımdan **sansür konusu ancak, kişinin kendisi için neyin kabul edilebilir, neyin kabul edilemez olacağına karar vermesiyle halledilebilir.** Bazı çok uç durumlarda, karar vermek hiç de zor değildir. Hemen her mantıklı kişi bazı materyallerin çocuklar için uygun olmadığını tespit edebilir. Ancak, pek çok materyal bu tür kesin kararlar vermeye engeldir. Maddux (1994)'ün de belirttiği gibi “ tartışma

³ www.internet-filter-review.com

⁴ <http://superkids.com/aweb/pages/features/netporn>

konusu neyin kabul edilebilir neyin kabul edilemez olduğu değildir. Aslında bir yere kadar, hemen hemen herşey bazılarının göre kabul edilemezdir. Durum böyle olunca neyi sansür edeceğimize neyi etmeyeceğimize nasıl karar verebiliriz” (s.40). Pornografik materyallerin yanı sıra, ülkemize özgü ve şu sıralar ülkenin en önemli sorunları olarak karşımızda bulunan, terör ve şiddet gibi çeşitli konuları da bu kapsamda ayrıntılı olarak düşünmek durumundayız. Son günlerde bu konu hem hükümet hem de ciddi TV programlarında ele alınmıştır. Örneğin başbakanın 30.01.2007 tarihli ulusa sesleniş programında duyurduğu “**temiz internet**” kampanyası, yine aynı gün CNN Türk’te Can Dündar’ın yayınladığı “Neden” adlı programın konusu internet ve bilişim suçları yasa tasarısı olmuştur.⁵

Umarım, Milli Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve okullar çok geçmeden, internetin amaca uygun kullanılması konusunda gerekli uygulamaları sağlayacak öneriler ve önlemler geliştirebilirler. **Okullar ve üniversiteler, kayıtla birlikte, öğrenciler ve ailelerle uygun olmayan ve pornografik materyallerin kullanılmamasına ilişkin bir evrak imzalayabilir ve bu kuralın ihlalinde ne tür yaptırımların ve cezaların uygulanacağına karar verebilirler.** Böyle bir uygulama, internete, yazılım hakkı bulunan materyalleri, virüs ve diğer uygun olmayan materyalleri yükleme veya internetten böyle materyalleri alma konusuna da açıklık getirmelidir. Bu problemin çözümüne yönelik belki de yapılması gereken ilk şey, böyle bir durum ortaya çıkmadan önce, ilgili kesimlerle yapılacak toplantılar olacaktır.

Kalite kontrolü sorununda ise, öğrencilerin yayımlanan her şeyin geçerli, güvenilir ve gerçek olmadığını öğrenmeleri gerekmektedir. Bu sorunun çözümünü internetin yaygınlaşması ve olgunlaşması ve destek elemanlarının bu konuya gösterecekleri özen kolaylaştıracaktır.

İnternetin eğitimde kullanılması konusunda karşılaşılabilecek bir başka engel daha bulunmaktadır. Bu da bilgisayarların öğretim programlarına adapte edilmesi konusundaki yetersizliklerdir. Çoğu kez bilgisayar laboratuvarlarının okullarda gerekli olduğu konusu tartışılmasına rağmen, her öğretmenin bilgisayarı kendi öğretim tekniklerine entegre etmesinin gerekliliği aynı hassasiyette tartışılmamıştır. Bu konunun her seviyede önemli olduğunu düşünmekle birlikte, sadece eğitim fakültelerinde değil, kampüslerdeki tüm fakültelerin de dikkat etmesi gerekmektedir. Yeni öğretmenlerin, öğretildikleri gibi öğrettikleri gerçeğinden yola çıkarsak, ilkokul yıllarından başlayarak üniversitedeki kariyerlerine kadar bilgisayarların öğretimdeki değerinin farkında olmaları çok önemlidir.

Bazı üniversite öğretim elemanlarının öğretimlerinde teknolojiden yararlanmalarına rağmen, bu oran çok yavaş ilerlemektedir. Pek çok eğitim fakültesinde en basit teknolojik öğretim aracı olan tepegöz dahi yeteri kadar bulunmamakta ve kullanılmamaktadır. Bu bakımdan, eğitim fakültesi öğretim elemanları, derslerde bilgisayar kullanımı konusunda liderlik yapmaktan çok **uzaktadırlar.**

⁵ Dündar Can. (2007). *Neden*. Ocak 30. CNN Türk.

Eğitim fakültelerinde teknolojiye yararlanma konusundaki isteksizliğin pek çok nedeni bulunmaktadır.

1. Birçok fakülte ya teknoloji fakiri durumda ya da eski teknoloji ve çok sınırlı sayıda donanım ve yazılım programına sahiptir. Eğitim fakülteleri bu durumun düzeltilmesi için üniversite yönetimlerine baskı yapmak zorundadırlar. Eğitim kökenli rektörlerin olmayışı, genelde eğitim fakültelerinin üniversitelerde en az desteklenen ve ilgi gören fakülteler olmalarına sebep olmaktadır. Fakültelerin kendi döner sermayelerinden elde ettikleri gelirler ise maalesef yatırıma aktarılmamakta kişisel bazda kullanılmaktadır. Elbette bu durumun dışında örnek olabilecek uygulamalar da mevcuttur. Örneğin Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesinde idari ve akademik, tüm personelin internet bağlantılı bilgisayar ve yazıcı sistemleri, 17 sınıfta internet bağlantısı ve projeksiyon sistemleri, 1 sınıfta da akıllı tahta mevcuttur. Bu sistem 2005–2006 akademik yılından itibaren de derslerde düzenli olarak kullanılarak eğitim-öğretim sürecinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Teknolojinin aktif olarak eğitim öğretim sürecinde kullanıldığını gören ve kendisi de düzenli kullanan geleceğin öğretmenlerinin gelecekteki uygulamaları da elbette daha bilinçli ve teknoloji destekli olacaktır.

2. Eğitim fakültelerindeki, eğitim teknolojisi derslerini veren öğretim elemanları da dâhil olmak üzere, öğretim elemanları teknoloji kullanımı konusunda çok yetersizdir. Bu durumu çözümlen bir yolu, üniversitelerde bu teknolojileri etkin bir şekilde kullanan öğretim elemanlarının veya uzman kişilerin, öğretim elemanlarına seminerler vermesi ve internet de dâhil olmak üzere derslerinde teknolojiye nasıl yararlanabileceklerini öğretmesi gerekmektedir. Bu amaçla, diğer ülkelerde sıkça rastladığımız ve sürekli hizmet içi eğitim veren teknoloji merkezlerinin kurulması gerekmektedir.

3. Teknolojinin eğitim fakültelerine entegrasyonunun bu derece yavaş olmasının belki de en önemli nedeni, öğretme ve öğrenme kavramlarının zihinlerde henüz teknoloji ile kaynaşmamış olmasıdır. Belki bu yüzden, interaktif çoklu medya sistemleri her seviyedeki öğretim alanı üzerinde bu derece düşük etkiye sebep olmuştur. İnteraktif çoklu medya genelde, bireysel kullanım için tasarlanmıştır. Öğretmenlerin bireysel öğretimi sözlü olarak yapmalarına rağmen, okullarımızdaki eğitim tamamen gruba yöneliktir. Okullarımızdaki sistemi büyük gruplardan, küçük gruplara veya bireylere indirgemek, teknolojik değişikliği sağlamaktan daha da zor olacaktır. Doğrusu, böylesi bir düşünce şu an hayalden başka bir şey değildir. Ancak ticari interaktif çoklu medya paketlerinin aksine, içinde interaktif çoklu medya programları bulunan internet, grup ortamında kullanılabilir. İnternetin grupla kullanımı konusunda yapılacak hizmet içi seminerler faydalı olacaktır.

Sonuç

Yukarıda bahsedilen sorunlar, internetin bütün seviyelerde üretken bir şekilde kullanılmasına engel teşkil etmektedir. Bu sorunların bir kısmı ülkemize özgü olmakla birlikte, genelde, ne ülkemize özgü ne de çözümsüzdür. Bu sorunların birkaçını ortadan kaldıracak çözüm, internet uygulamalarının bizzat denendiği kısa ve uzun süreli seminerlerdir. Bu tür uygulamalara kimsenin hayır diyebileceğini sanmıyorum.

Reklâm dünyasında sıklıkla telaffuz edilen bir gerçek vardır: Yeni bir ürün kendi kendini sattırır. Bizler de bu etkiden yukarıda izahına çalışılan sorunların çözülmesi gerektiğini vurgulamada yararlanabiliriz. Bunu yaparken de bu çarpıcı ve kapasite olarak çağ atlatılabilecek nitelikteki öğretim ve öğrenim aracını bütün seviyelerdeki öğretmenlerin ve öğrencilerin hizmetine sunabilir, yanlış kullanımı, *yersiz abartıları* ve geçmişte teknolojinin eğitime entegrasyonunu önleyen yanlış algılamalardan uzaklaşabiliriz. Eğer biz eğitimciler bu konuda inisiyatifi ele almazsak, çok geçmeden, bu işi bizlerin adına yapmaya hevesli pek çok insan mutlaka ortaya çıkacaktır. Hatta çıktılar bile!

KAYNAKLAR

Maddux, C.D. (1994). The internet: Educational prospects-and problems. *EducationalTechnology*, 34(7), 37–42.

Dündar, Can. (2007). *Neden*. Ocak 30. CNN Türk.

<http://superkids.com/aweb/pages/features/netporn/>

www.internet-filter-review.com

<http://www.internetworldstats.com>